

Za loňský rok vyplatila VZP na očkování proti klíšťové encefalitidě 262 milionů, očkovat se nechalo přes čtvrt milionu klientů

20.3.2026 - Viktorie Plíková | Všeobecná zdravotní pojišťovna ČR

Skoro 265 tisíc klientů Všeobecné zdravotní pojišťovny se v loňském roce nechalo očkovat proti klíšťové encefalitidě. Z fondu prevence na tuto vakcinaci pojišťovna uhradila 80 milionů korun a dalších téměř 182 milionů korun putovalo na očkování hrazené z veřejného zdravotního pojištění.

S příchodem jara začíná aktivita klíšťat a zvyšuje se i riziko nákazy klíšťovou encefalitidou. Touto virovou infekcí postihující centrální nervový systém se v Česku ročně nakazí zhruba 700 lidí. Právě jaro je proto ideálním obdobím pro zahájení očkování.

Klíšťová encefalitida může mít průběh od mírných chřipkových příznaků až po závažné neurologické komplikace s dlouhodobými následky, jako jsou poruchy paměti, soustředění či hybnosti. V některých případech může být onemocnění i fatální. Očkování je nejúčinnější prevencí, protože chrání více než 99 % očkovaných osob.

Očkování proti klíšťové encefalitidě je hrazeno z veřejného zdravotního pojištění osobám starším 50 let. Této možnosti využilo v loňském roce skoro 150 tisíc klientů VZP, v nákladech to pro pojišťovnu představovalo 182 mil. Kč.

Klienti nepatřící do této věkové skupiny mohou pojišťovnu žádat o příspěvek na očkování, jenž v případě dětí i dospělých činí 700 Kč. Jedná se o vůbec nejžádanější příspěvek na vakcínu mezi všemi nabízenými. „Během posledních čtyř let se každým rokem navyšuje počet klientů, kteří se nechají očkovat a žádají příspěvek z fondu prevence. Vloni to bylo 115 tisíc klientů, jimž VZP z fondu prevence vyplatila přes 80 milionů korun. Pokud srovnáme situaci s rokem 2022, jedná se o padesátiprocentní nárůst a meziročně zhruba o třetinu. Dlouhodobě sledujeme také rostoucí zájem u dětských klientů, kterých se jen vloni nechalo očkovat skoro 65 tisíc,“ říká **Michal Nezbeda**, náměstek ředitele VZP pro služby klientům, a dodává: „Jedině prevence je nejúčinnější cestou, jak se chránit před závažným onemocněním, které může mít i trvalé následky.“

Vývoj počtu klientů VZP, kteří žádali o příspěvek, a vyplacená suma.

	2022		2023	
	Počet příspěvků	Vyplaceno v tis. Kč	Počet příspěvků	Vyplaceno v tis. Kč
Dospělí	33 260	16 628	38 644	19 322
Děti	41 272	28 334	45 125	31 586
Celkem	74 532	44 962	83 769	50 908

2024 2025

	Počet příspěvků	Vyplaceno v tis. Kč	Počet příspěvků	Vyplaceno v tis. Kč
Dospělí	46 916	32 841	50 398	35 278
Děti	54 451	38 115	64 475	45 132
Celkem	101 367	70 956	114 873	80 410

S očkováním proti klíšťové encefalitidě se doporučuje začít v chladných měsících, kdy klíšťata ještě nejsou aktivní. Základní očkování se skládá ze tří dávek podaných ve standardním anebo zrychleném schématu. Standardně následuje druhá dávka vakcíny po 1–3 měsících od podání dávky první, třetí pak s odstupem 5–12 měsíců po druhé dávce.

Jedním z mýtů, které se s klíšťovou encefalitidou pojí, je že nákaza hrozí pouze v rizikových oblastech. Ve skutečnosti je výskyt infikovaných klíšťat plošný v nížinách, horských oblastech i ve městech a riziko nákazy existuje v každém kraji.

Letos mohou klienti VZP získat příspěvek na očkování proti klíšťové encefalitidě ve výši 700 Kč pro děti a také pro dospělé.

Příznaky klíšťové encefalitidy

Objevit se mohou 1-3 týdny po přisátí klíštěte a připomínají v první fázi chřipku (bolesti hlavy, kloubů, svalů, zvýšená teplota, únava).

Po několika dnech obtíže samy odezní a následuje období jednoho až dvou týdnů klidu. **Ve druhé fázi nákazy se obvykle objevuje vysoká horečka, zvracení, světloplachost, silné bolesti hlavy a ztuhlost šíje. Může dojít i k poškození centrální nervové soustavy, což se projevuje třesem, závratěmi, poruchou hybnosti svalů, nervovou obrnou, dezorientací či poruchami spánku a paměti.**

Akutní fáze trvá přibližně 2–3 týdny. Pacienti jsou hospitalizováni a léčba probíhá pod lékařským dohledem. Dojde-li k napadení mozkové tkáně (tzv. encefalitida), může to mít vážné následky. V nejzávažnějších případech může dojít k selhání životních funkcí. **Riziko komplikací je vyšší u oslabených jedinců a seniorů nad 60 let.**

Klíště je přenašeč nemocí, jako je lymeská borelióza a klíšťová encefalitida. Zatímco borelióza je léčitelná antibiotiky, encefalitida nikoliv. Nejvhodnějším způsobem prevence před tímto onemocněním je očkování proti klíšťové encefalitidě.

Viktorie Plívová
tisková mluvčí

<https://www.vzp.cz/o-nas/aktuality/za-lonsky-rok-vyplatila-vzp-na-ockovani-proti-klislove-encefalitide-262-milionu-ockovat-se-nechalo-pres-ctvrt-milionu-klientu>